

VITALE STAD STEENWIJK

Een strategische ontwikkel- en investeringsagenda
Gemeente Steenwijkerland
23 juni 2021

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Waarom een integrale investeringsagenda Steenwijk.....	2
1.3	Ambitie en doelstellingen.....	2
1.4	Afbakening en thema's	4
2	Identiteit en cultuur.....	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	Realisatie museum.....	5
2.3	Herbouw stadspoorten.....	6
2.4	Park Rams Woerthe.....	7
2.5	Groene gordel.....	7
3	Entrees en verbindingen.....	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Entree Steenwijkerdiep.....	11
3.3	Realisatie aantrekkelijke verbinding Gedempte Steenwijkerdiep en binnenstad.....	12
4	Economie.....	13
4.1	Inleiding.....	13
4.2	Ontwikkellocaties en transformatie.....	13
4.3	Uitbreiding en verplaatsing supermarkten Gedempte Steenwijkerdiep.....	13
5	Financieel overzicht fase 1.....	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Steenwijkerland is een prachtige gemeente met vele kansen. Die kansen willen we benutten voor de Steenwijkerlanders en de vele bezoekers. De kansen en ambities werken we in samenwerking met onze stakeholders (binnen en buiten de gemeente) uit in programma's en diverse projecten. Uitdagend in een snel veranderende wereld en een gemeente waarbij ecologie, economie en leefbaarheid soms op gespannen voet met elkaar staan. En in een periode van corona, waarin we inzetten op herstel van de economie en behoud van werkgelegenheid. We staan voor een aantal strategische opgaven in Steenwijk. Zo verstreken we de vitaliteit en de identiteit van de vestingstad Steenwijk en komt de herontwikkeling van het Gedempte Steenwijkerdiep op gang. De recente ondertekening van de contracten met de aanwezige supermarkten is een hierbij een belangrijke mijlpaal en genereert een forse impuls in het gebied. En dat is nodig ook, na een aantal jaren stilstand. Naast de uitbreiding en verplaatsing van de bestaande supermarkten staan we voor de opgave om de ruimtelijke kwaliteit voor dat gebied fors te verbeteren en te verbinden met de historische binnenstad, het park Rams Woerthe, en de 'kop' van het Steenwijkerdiep als entree over het water. Koppelkansen liggen er ook met het intercity station Steenwijk, dat door de gemeente is aangekocht en wordt getransformeerd naar een belangrijke poort van waaruit je multimodaal naar het nationaal park Weerribben-Wieden én de binnenstad kunt bezoeken. Maar het gaat letterlijk verder dan dat. Niet alleen het optimaliseren van deze verbindingen in de stad, maar ook daarbuiten. Steenwijk als de toegangspoort naar het aantrekkelijke achterland, het nationaal park Weerribben-Wieden.

1.2 Waarom een integrale investeringsagenda

De strategische opgaven, zoals in de aanleiding genoemd, zijn onderling gerelateerd en vertonen samenhang. Deze opgaven benaderen we integraal. Onze ambities reiken ver, met opgaven die we als gemeente niet alleen kunnen en willen realiseren. Deze agenda is daarom tevens een uitnodiging aan andere externe partijen, de agenda wil inspireren en is gericht op samenwerking aan de ontwikkeling van de stad Steenwijk. Realisatie is mede afhankelijk van de bereidheid van andere partijen (privaat en publiek) om mee te investeren of met initiatieven te komen om onderdelen uit te werken. Deze synergiemogelijkheden willen we benutten. Door samenwerking en het bundelen van krachten hopen we tot een prachtig resultaat te komen! We spelen hierbij flexibel in op een omgeving die steeds dynamischer wordt. In deze agenda leggen we de lat hoog. We willen een stevige kwaliteitsimpuls realiseren.

1.3 Ambitie en doelstellingen

We willen het leef- en ondernemersklimaat in de binnenstad versterken. We zetten kortom in op een vitale stad en investeren in kwaliteit. Kwalitatief hoogwaardig, identiteitsversterkend en aldus passend bij het profiel van de stad. Belangrijk hierbij is om de verschillende deelgebieden te verbinden. De deelgebieden kenmerken zich door een eigen dynamiek en identiteit en werden vaak afzonderlijk opgepakt. Zo ligt het Gedempte Steenwijkerdiep letterlijk rug aan rug met het fraaie park Rams Woerthe en is de verbinding met de stad via de Paardenmarkt verre van optimaal. En hoe ervaar je Steenwijk als vestingstad als je vanaf het station komt of het Gedempte Steenwijkerdiep? De stad wil uitnodigen, verleiden en verbinden. De deelgebieden onderling verbinden én de stad onderdeel laten zijn van het toeristisch profiel van de Weerribben.

Steenwijk is een oude vestingstad. De grachten en vestingwallen stammen uit de tijd van de Tachtigjarige Oorlog, toen Steenwijk een strategische plaats was in de strijd tussen de Republiek der Verenigde Nederlanden en Spanje. De robuuste vestingwallen om de oude stad werden beschoten en ondermijnd. Steenwijk werd geplunderd en bijna platgebrand. Veel moois is gelukkig bewaard gebleven. En 'd'olde veste' is met zorg gerestaureerd. Een aantrekkelijke binnenstad met een uitgesproken historisch karakter is van grote waarde: een Unique Selling Point voor economie en toerisme met een 'spin-off' voor Steenwijk én de regio. De afgelopen jaren is dan ook veel geïnvesteerd in de binnenstad. Zo is onder andere het marktplein - waar de belangrijkste winkelstraten op uitmonden - opnieuw ingericht en is met behulp van een financiële bijdrage van de provincie Overijssel de stadstuin Nettelbosch aangelegd en is het middeleeuwse Terreplein blootgelegd. Deze kwaliteiten willen we verder versterken om de identiteit te vergroten.

Het nieuwe marktplein, met fontein

Gek genoeg zijn de onderlinge verbindingen van de deelgebieden onderbelicht gebleven en daarmee ook de samenhang en integraliteit met het nationaal park Weerribben-Wieden. De deelgebieden vormen de entrees en poorten naar dit achterland. Steenwijk en het intercity station beschouwen we dan ook als voordeur naar het nationaal park Weerribben-Wieden. Ofwel drukte en dynamiek aan de voordeur en rust en ruimte aan de achterdeur.

De kwaliteit en uitstraling van de Stationsomgeving en het Gedempte Steenwijkerdiep als belangrijke verbindende schakels in dit geheel, laten duidelijk te wensen over. Bovendien vergt de stapeling van opgaven hier onze aandacht. Opgaven waarbij het verleden inspiratie biedt voor het heden én kansen liggen om het beeld van Steenwijk als vestingstad in de Kop van Overijssel te bevestigen! Tegelijkertijd pakken we een aantal aanvullende opgaven daarin mee. We verkennen de mogelijkheden tot investeren in biodiversiteit en nemen maatregelen tegen hittestress.

De komende jaren willen we investeren in onze rijke erfenis en dan vooral in de binnenstad en de herontwikkeling van de 'zwakste schakels': de Stationsomgeving en het Gedempte Steenwijkerdiep. Dit worden onze 'visitekaartjes', waar we bezoekers gastvrij ontvangen. De stad wil uitnodigend zijn voor bezoekers en inwoner, het verhaal, de roemrijke geschiedenis vertellen van de vesting en het fraaie achterland, het nationaal park. De stad opent haar poorten naar dit Nationaal Park, maar behoudt haar geheimzinnige verhalen en geschiedenis binnen de poorten. Dit sluit aan bij de ambitie om Steenwijkstad te betrekken in het toeristisch beleid en te zorgen voor spreiding van toerisme in onze regio. Resumerend kunnen de volgende doelstellingen worden geformuleerd:

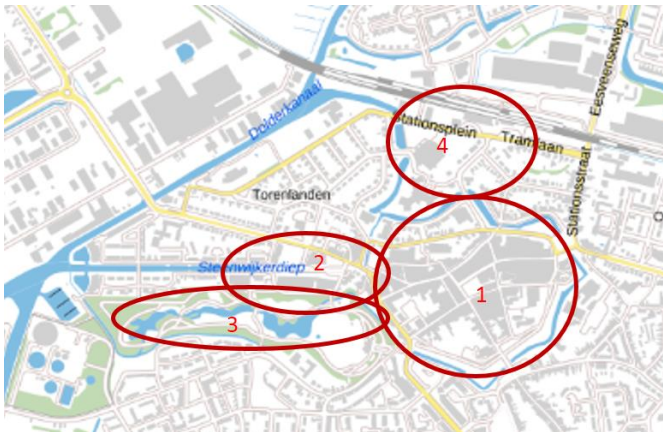
- Het versterken van de identiteit van Steenwijk als stoere vestingstad en daarmee de vitaliteit van de stad
- Het onderling beter verbinden van de deelgebieden (intern) en met het Nationaal Park Weerribben Wieden en de daarin gelegen kernen Giethoorn, Vollenhove en Blokzijl.

1.4 *afbakening en thema's*

We verbinden de stad Steenwijk met het toeristisch profiel Weerribben-Wieden en met de daarin gelegen kernen Giethoorn, Blokzijl en Vollenhove. De deelgebieden worden ontwikkeld tot aantrekkelijke verblijfsgebieden, onderlinge samenhang vertonen en optimaal met elkaar verbonden. De deelgebieden in deze agenda zijn:

- 1 Binnenstad (gebied binnen de stadswallen)
- 2 Gedempte Steenwijkerdiep en de 'kop' van het Steenwijkerdiep
- 3 Park Rams Woerthe
- 4 Intercitystation Steenwijk

De agenda wordt uitgewerkt thematisch uitgewerkt. De thema's zijn: identiteit en cultuur, entrees en verbindingen en economie.

2 Identiteit en cultuur

2.1 Inleiding

De integrale visie op de binnenstad, die in 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld, onderbouwt de noodzaak voor nieuwe economische dragers in de binnenstad te weten recreatie en toerisme en cultuur. Ingezet wordt op het versterken van de identiteit (het DNA) van de vestingstad en de beleving ervan door het uitvoeren van identiteitsversterkende projecten:

- Realisatie Museum Steenwijk
- Herbouw stadspoorten
- Uitnodigend park Rams Woerthe goed verbonden met de stad.
- Groene gordel

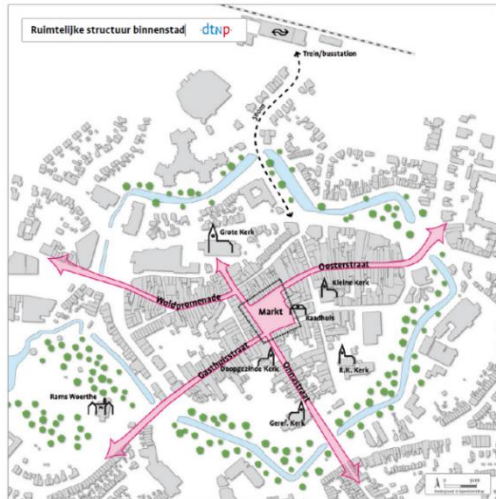
2.2 Realisatie Museum Steenwijk

Momenteel vindt een inhoudelijke verkenning plaats naar het realiseren van één museum in Steenwijk, dat de collecties van Hildo Krop, het stadsmuseum en (een deel) van het kermis- en circusmuseum samenvoegt. Dit nieuwe museum versterkt de identiteit en is gericht op de samenwerking met de binnenstad. Naast het samenvoegen van de collecties gaat het eveneens om het samenvoegen van de bestaande organisaties en locaties tot 1 nieuwe

stichting. Steenwijk heeft met Hildo Krop collectie goud in handen. Hildo Krop is geboren in Steenwijk en was werkzaam als de stadsbeeldhouwer van Amsterdam. Deze collectie verdient meer ruimte en exposure en biedt uitstekende mogelijkheden om Steenwijk regionaal en landelijk te etaleren. Samen met de verhalen en geschiedenis van Steenwijk zijn dit aanknopingspunten om nader uit te werken. De tijd is nu rijp om door te pakken. Dit wordt (h)erkend door de besturen van de musea. Beseft wordt dat dit een forse investering vergt die we als gemeente niet alleen willen en kunnen realiseren. De Markt Zuidzijde (gemeentelijk vastgoed) en het Spijkervetstal in de Kalverstraat zijn in beeld voor de realisatie van het museum. In het voorjaar van 2021 is een kwartiermaker museumproject aangesteld. Deze is deels gefinancierd uit het stadsarrangement. Centrale opdracht is om samen met stakeholders te komen tot een conceptontwikkeling voor het nieuwe museum. Deze conceptontwikkeling moet leiden tot een wervend bidboek, dat rond de zomer van 2021 gereed en in het najaar van 2021 ter besluitvorming voorgelegd inclusief een concreet exploitatieplan en een dekkingsplan dat nodig is om de plannen daadwerkelijk te kunnen realiseren.

2.3 Herbouw stadspoorten

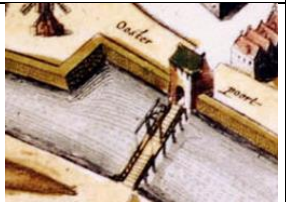

Ruimtelijke structuur Steenwijk (bron DtnP 2016)

Steenwijk heeft een uniek historisch stadplan, duidelijke herinneringen aan de vestingstad en vele monumentale panden. De omwalling, de stadsplattegrond en de aanwezige monumenten en bijzondere bebouwing, bieden aanknopingspunten voor het versterken van de eigen identiteit ter profilering van de vestingstad. Dit karakter van vestingstad, de groene omwalling, historische gevels en stratenpatroon met de oorspronkelijke verbindingen samenkomend op de Markt is nog steeds zichtbaar (vier hoofdstraten en een marktplein).

De voormalige stadspoorten vormden naast de grachten en wallen een belangrijk onderdeel van de vestingwerken van Steenwijk. In totaal hebben er vijf poorten bestaan in Steenwijk:

- de Oosterpoort aan de oostzijde van de stad, ter hoogte van de huidige Oosterpoort,
- de Onnapoort aan de zuidzijde van de stad, ter hoogte van de huidige Onnapoort,
- de Gasthuispoort aan de zuidwestelijke zijde van de stad, voor de ingang van de Gasthuisstraat,
- de Woldpoort aan de westzijde van de stad, ter hoogte van de Paardenmarkt,
- de Prinsenpoort of Kornputspoort, een gelegenheidspoort tijdens het Ontzet van 1580/81, ter hoogte van het kruispunt Doelestraat – Tromp Meestersstraat.

Onnapoort	Oosterpoort	Woldpoort	Gasthuispoort
			
Jaartal: 1592	Jaartal: 1649	Jaartal: 1592	Jaartal: 1592

Van de poorten zijn geen restanten overgebleven. Op enkele historische kaarten is te zien hoe deze poorten er op een bepaald moment naar verwachting uitgezien hebben. Poorten nodigen uit en verleiden mensen om de stad in te gaan. Om te ontdekken en te ervaren. Letterlijk binnen en buiten de vesting. We willen graag meerdere poorten terugbrengen. We kunnen dat historisch verantwoord, op een moderne manier of in een combinatie ervan doen. Het doet recht aan de beleving van de vesting.

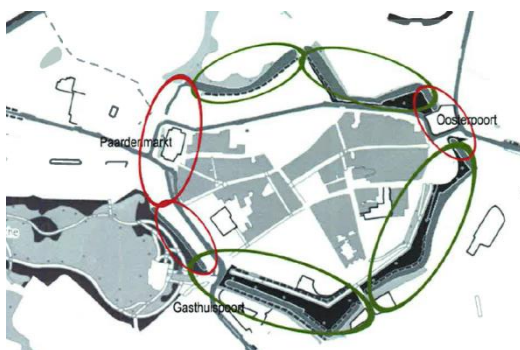

2.4 *Park Rams Woerthe*

Het park Rams Woerthe is een van de best bewaard gebleven ontwerpen van Hendrik Copijn, een toonaangevende landschapsarchitect aan het eind van de 19e eeuw. Het park vormt een eenheid met de villa Rams Woerthe. Het langwerpige park, in 1899 aangelegd in Engelse landschapsstijl, vormt een unieke eenheid met de statige villa, ontworpen in de stijl van “De Nieuwe Kunst”, de Nederlandse variant van de Jugendstil. Voor het park is een aantal ambities geformuleerd. De eerste ambitie is het intensiever verbinden van de parkopzet met de omliggende stadsdelen; deels door vergroening van de routes van en naar het park, deels door aanpassingen binnen het parkgebied. Zo dient er een aantrekkelijke verbinding tot stand te komen met de onlangs gerealiseerde stadstuin Nettelbosch het Middeleeuws pleintje (Terreplein) én met het Steenwijkerdiep. Het park en het Steenwijkerdiep grenzen aan elkaar maar zijn letterlijk gescheiden met een hek. Insteek is om een grotere en meer gevarieerde gebruikersgroep aan te trekken door een aantal functies aan het park toe te voegen (waterspeelplaats, een avonturen-/blote voetenpad, ligweide en een barbecue- en/of picknickplaats). De theekoepel vervult hierbij een centrale rol. Door hier de mogelijkheden voor kleinschalige horeca te faciliteren, zal de gebruikswaarde en de aantrekkelijkheid van het park sterk toenemen. We onderzoeken verder of we nog andere verbindingen kunnen leggen tussen het park en de binnenstad, bijvoorbeeld door het realiseren van een beeldenroute en programmering van museumactiviteiten in de binnenstad.

2.5 *Groene gordel*

Steenwijk is omringd door monumentale wallen en bastions. Een belangrijke identiteitsbepalende markering. De omwalling manifesteert zich met name aan de zuidkant van de stad. Bastions, omwalling en gracht bepalen hier nog het aanzicht. De historische schaalverhoudingen tussen vestingwerken en de binnen de vesting gelegen panden is hier voelbaar. Aan de noordzijde van de stad zijn, evenals in de meeste voormalige omwalde steden, de wallen omgezet in een villapark, parkgebied en stationslocatie. Er wordt sterk ingezet om de poorten en entrees weer herkenbaar in beeld te brengen en accentueren, waardoor het beeld van de historische vesting wordt versterkt. Dit kan door het aanbrengen van groen en bomen wordt een groene gordel om de binnenstad gecreëerd. Op kleine schaal is daar een aantal jaren geleden al mee begonnen. Op kleine schaal is, daar waar het kon, een aantal jaren geleden al een aanvang mee gemaakt. Zo zijn bomen geplant op de parkeerterreinen Oosterpoort en Paardenmarkt, waarmee het groen zorgt voor een aaneengesloten verbinding, daar waar de parkeerterreinen de wallenstructuur hebben versnipperd.

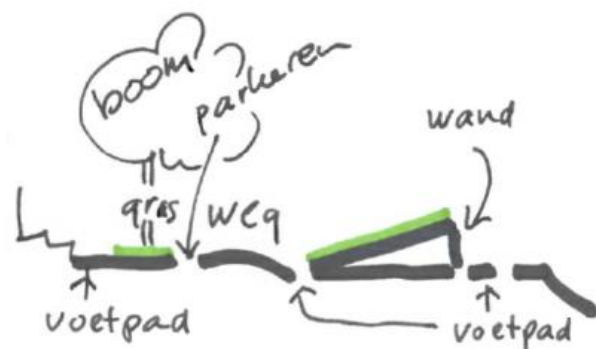
De opgave blijft niet bij het planten van bomen en het realiseren van groen alleen. Het gaat om het realiseren van een aantrekkelijk verblijfsgebied, met goede verlichting, wandelpaden, routing én het optimaal ontsluiten en verbinden van het Terreplein en Stadspark. Het toevoegen van groen in de binnenstad helpt ook tegen hittestress. Dit is in de binnenstad een serieus probleem, aangezien de binnenstad veel uit bebouwd en versteent oppervlakte bestaat. Bomen, gevelgroen en water hebben een positief effect op het klimaat in de stad (leefbaarheid), het wordt minder heet en het koelt in de avond eerder af doordat er minder stralingswarmte vrijkomt uit muren en verharding. Naast een positief effect op het klimaat in de stad en daarmee de leefbaarheid, draagt groen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad. Gezien de compacte bouw en samenstelling van de binnenstad is er beperkt ruimte voor het toevoegen van bomen. Bomen hebben niet alleen bovengronds maar ook ondergronds ruimte nodig om te kunnen groeien. Als stelregel kunnen we aannemen dat bomen even veel ruimte boven als onder de grond nodig hebben. Een situatie die in een compacte binnenstad vaak niet haalbaar is. Daarom is het nodig ondergronds technische voorzieningen te treffen voor het maken van ondergrondse groeiruimte voor de boom. De binnenstad heeft verder op diverse locaties waterpompen gekend, uit de periode dat er nog geen waterleiding beschikbaar was. Mensen haalde het water met een stadspomp naar boven. Het is interessant om uit te zoeken waar deze pompen staan en op enkele van deze locaties weer een pomp te plaatsen waar op hete dagen verkoeling kan worden gevonden. Daarmee bouwen we aan een historische binnenstad met het comfort van een moderne stad. Mogelijk kan er op een enkele locatie een fonteinje worden geplaatst, zodat er verschillende waterbronnen in de stad te vinden zijn voor vermaak en verkoeling op hete zomerdagen.

Een van de gewenste toekomstige maatregelen is het verhogen van een bastion, waardoor de vestingwerken als onderdeel van het verhaal van Steenwijk wordt gevisualiseerd en kan worden beleefd.

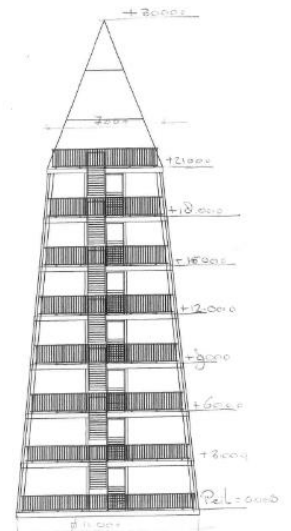

HET BOLWERK MET 'ENGELS PARK'

- til grastapuit op
- terrein voor HEMA hoort bij het bolwerk : gras + bomen

Onderdeel van de kwaliteitsimpuls wallen en bastions is de realisatie van de zogenaamde “kiek in de pot”. Dit was een verrijdbare toren van ca. 30 meter hoog, ten tijde van de 80 jarige oorlog. Johan van de Kornput wilde graag een dergelijk toren om te zien hoe het met de verdediging van de stad was gesteld. De toren werd ingezet tijdens de belegering in 1592, zoals te zien op een uitsnede van onderstaande kaart van Bleau (Stedenboek 1649). Vanuit de toren werd er met musketten geschoten op de Spanjaarden. Het streven is om een kleine replica van deze toren te bouwen en op een locatie te plaatsen waar deze in het verleden is ingezet.

Zoals op bovenstaande uitsnede al zichtbaar is, beperken de vestingwerken zich niet enkel tot de wallen van Steenwijk. Ook in de directe omgeving waren vestingwerken/schansen aanwezig. In een zogenaamde schansenroute willen we deze historische plekken markeren. Locaties die een rol hebben gespeeld in de geschiedenis van de stad, bij diverse beleggen en ontzet. Themaroutes dus, zowel binnen als buiten de vestingstad. Met een schansenroute wordt de verbinding het omliggend gebied en de geschiedenis vergroot. WBij al deze onderwerpen over cultuur, geschiedenis en erfgoed, wordt het nieuwe museum de verbindende factor, ten aanzien van programmering en borging van deze thema's.

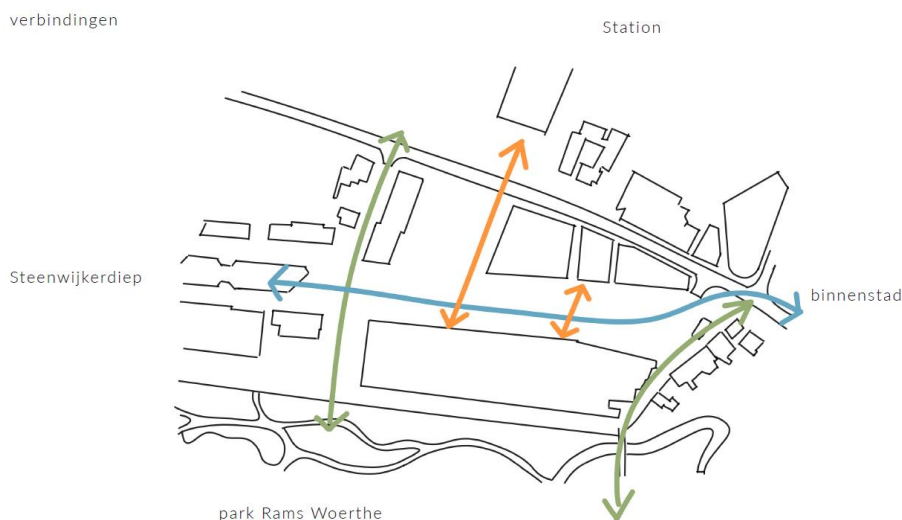

3 Entrees en verbindingen

3.1 Inleiding

We hebben een grote opgave als het gaat om het versterken van de entrees en de verbindingen. We vinden het van belang de deelgebieden onderling beter te verbinden, zowel ruimtelijk als functioneel. Tevens is het de ambitie om een goede integratie te bewerkstelligen met het Nationaal Park Weerribben Wieden en de daarin gelegen plaatsen en de omliggende plaatsen Giethoorn, Vollenhove en Blokzijl. In fysieke zin betekent dit goede verbindingen, multimodaal. Belangrijke schakel daarin is het intercity station Steenwijk, dat als poort naar het mooie achterland de Weerribben-Wieden wordt getransformeerd. Momenteel wordt intercitystation Steenwijk door de reiziger als het minst prettig station van Overijssel ervaren. Uit niets blijkt dat men op een bijzondere plek in een uniek gebied aangekomen is. Dit terwijl het station een belangrijke toegangspoort is voor zowel binnen –als buitenlandse bezoekers aan Steenwijk en de omliggende regio. Het station en voorplein krijgen dan ook een broodnodige upgrade. De buitenkant van het gebouw krijgt een frisse nieuwe jas, de centrale ontvangsthall wordt omgetoverd tot gastvrij visitekaartje met nieuwe publieksgerichte functies en een doorkijkje naar het omliggende gebied en het stationsplein wordt opnieuw ingericht waarbij smart mobility, ontmoeten en meer groen belangrijke pijlers zijn. We werken aan een eigentijds en gevarieerd aanbod van duurzaam – en dus milieuvriendelijk – vervoer: denk aan e-bikes, e-scooters, e-steps en elektrische (deel)auto's. Het is de bedoeling dat het station in Steenwijk een centraal knooppunt wordt in een netwerk van overstappunten (over land én water), verspreid door de hele gemeente. Dat is gunstig voor onze gasten, en het geeft tegelijk veel praktisch reisgemak voor onze eigen inwoners; zij hebben een goed reisalternatief in een regio waar het openbaar vervoer onder druk staat. Zo ontstaat een centraal knooppunt waar praktisch gemak en streekeigen sfeer goed samengaan. Hier start voor sommigen de reis over spoor, anderen stappen eenvoudig over op duurzaam vervoer. Deze ontwikkeling wordt met financiële steun van de provincie en de Regiodeal opgepakt. Deze opgave staat niet alleen. In het gebied staan we voor meer verbindende opgaven en versterkingen van de entreefunctie. Het gaat dan om:

- Entree Steenwijkerdiep (havenkop)
- Versterken identiteit en uitstraling Steenwijkerdiep
- Optimaliseren verbinding Gedempte Steenwijkerdiep en binnenstad
- Voetgangersverbinding tussen intercity Station en binnenstad Steenwijk

3.2 Entree Steenwijkerdiep (havenkop)

Om een betere verbinding voor de scheepvaart te realiseren werd eeuwen geleden het Steenwijkerdiep aangelegd (1632). Steenwijk had, net buiten de Woldpoort en dicht bij haar centrum, haar haven gekregen. Vrij snel daarna werd het Veerhuys gebouwd, een plaats waar schippers, vrachtaanbieders en reizigers elkaar ontmoetten. Het had de functie van café, herberg en tolhuis. Na het dempen van het laatste deel (in 1954) is deze beleving niet meer aanwezig.

De kop van het Steenwijkerdiep vormt een abrupt eindpunt van het water. De aanwezigheid van het water wordt echter niet beleefd, terwijl het wel dé (historische) entree naar Steenwijk vanaf het water is. Een kwaliteitsverbetering door het aanbrengen van inrichtingselementen in de openbare ruimte kan deze beleving terugbrengen en de historische relatie met het Veerhuys als oudste horecabedrijf van Steenwijk herstellen. Ook de 'Kop' zelf kan een kwaliteitsimpuls gebruiken. Het is een onaantrekkelijk versteend gebied, die geen recht doet aan de beleving en verleidt

niet tot een bezoek aan de stad. In de plannen voor het Steenwijkerdiep wordt dit een uitnodigende entree. Onderstaande beelden geven hier een visualisatie van. Wat opvalt is dat ook vanaf het Steenwijkerdiep een verbinding wordt gemaakt met het park Rams Woerthe. Daar waar tot nu toe het park en het Gedempte Diep letterlijk werd gescheiden door een hekwerk willen we een aantrekkelijke verbinding realiseren.

KOP STEENWIJKERDIEP
Referentiebeelden

De kop van het Steenwijkerdiep is ook in beeld als één van de opties voor het plaatsen van een grote bronzen uil, de zogenaamde TOWA (This Owls Watches Ahead), die door de Steenwijker Hildo Krop is gemaakt. De gemeente is samen met het Hildo Krop museum bezig om de TOWA voor een lange bruikleenperiode te verwerven van het Martiem Museum Rotterdam. De TOWA past bij het verhaal en de culturele ambities van Steenwijkerland en sluit goed aan bij de collectie van het Hildo Krop Museum. Plaatsing op de kop van dit 5 meter lange beeld, als één van de mogelijke opties, doet recht aan de plek, het verhaal en de culturele ambities van Steenwijkerland. Het maakt de kop herkenbaar, zichtbaar en versterkt de stad en doet recht aan de maritieme geschiedenis van het Steenwijkerdiep.

Vanaf het water is de stad Steenwijk bereikbaar via het Steenwijkerdiep. In de zomermaanden liggen hier tal van bootjes aan de kade. We willen graag de identiteit van dit gebied versterken en een impuls geven. Met meer groen, een verbinding met het park bijvoorbeeld via de Tuinmanswoning en een aantrekkelijke entree en dus een kwaliteitsimpuls. En we verkennen de mogelijkheden voor ligplaatsen voor historische schepen en een vaarverbinding vanaf het diep naar het nationaal park. Voor dit gebied, inclusief de jachthaven in het Balkengat zal een ruimtelijke visie worden opgesteld. Maar ook op korte termijn is kwaliteit te realiseren. Het jachthaventerrein (Balkengat) biedt een desolate aanblik. Vooruitlopend op de visieontwikkeling willen we de verrommeling aanpakken en de kwaliteit van dit gebied vergroten.

3.3 *Realiseren aantrekkelijke verbinding tussen het Gedempte Steenwijkerdiep en de binnenstad*

Reeds gedurende een groot aantal jaren wordt gewerkt aan de herontwikkeling van het Gedempte Steenwijkerdiep. Belangrijk element hier is het verbinden van het Gedempte Steenwijkerdiep met de binnenstad. Direct grenzend aan het Steenwijkerdiep ligt het park Rams Woerthe, letterlijk van elkaar gescheiden met een monumentaal hek. Het streven is om het park meer beleefbaar te maken en te 'openen', te verbinden met het Gedempte Steenwijkerdiep en de binnenstad.

Het supermarktgebied ("run") willen we op een aantrekkelijk manier verbinden. Met de binnenstad (gebied tussen de wallen, met een "fun" en beleving centraal staat), met het Park Rams Woerthe én met het water. Met de herinrichting van het Steenwijkerdiep staan we voor de opgave om de "achterkant" van dit gebied te verbinden met het park. Het gebied tussen het Gedempte Steenwijkerdiep en de binnenstad ontbeert kwaliteit en identiteit. Het is een onsamenhangend gebied, en nodigt niet uit tot het verleiden van een bezoek aan de vesting, als je die al kunt ontwaren. Kortom een fikse kwaliteitsimpuls is noodzakelijk. Je moet als het ware uitgedaagd en verleid worden om de binnenstad te verkennen en te beleven. Dit vraagt identiteitsversterkende investeringen.

4. Economie

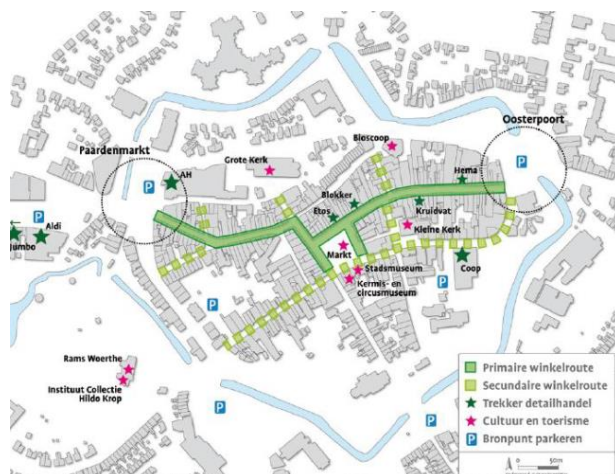
4.1 Inleiding

Als gevolg van diverse maatschappelijke en economische ontwikkelingen is de detailhandel niet meer de ruggengraat van de economie. Winkels verdwijnen, er is leegstand, een proces dat vanwege de corona naar verwachting wordt versterkt. Opgave is om de binnenstad economisch vitaal en leefbaar te houden. Toekomstbestendig dus. Wonen wordt steeds belangrijker in de binnenstad en dit vraagt meer beleidsmatige aanpak, zowel t.a.v. de kwantitatieve opgave, als de kwalitatieve zoals de doelgroepen (voldoende diversiteit en sociale samenhang), leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte. Het gaat hierbij om:

- Ontwikkellocaties/transformatie binnenstad
- Uitbreiding en verplaatsing supermarkten Gedempte Steenwijkerdiep i.r.t. ruimtelijke kwaliteit

4.2 Ontwikkellocaties en transformatie

Er zullen keuzes gemaakt dienen te worden over het krimpen en concentreren van het winkelareaal, het transformeren van winkels naar bijvoorbeeld woningen. Het doel is het behouden en versterken van een levendige stad, waarbij detailhandel en leisure worden afgewisseld met wonen en maatschappelijke functies. In de visie op de binnenstad is daartoe een hoofdas benoemd. Inzet op de hoofdas vraagt om het maken van keuzes en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkeloppervlak elders. Het uit de markt nemen van een overaanbod vierkante meters detailhandel en kantoren is van belang om de negatieve spiraal te verbreken en te komen tot een kleiner compacter winkelgebied. Een prachtig voorbeeld is de recente transformatie van een voormalig bankkantoor naar woningbouw. Dit biedt ook kansen voor de herinrichting van een aantal winkelstraten, bijvoorbeeld de Gasthuisstraat. Deze straat maakt geen onderdeel uitmaakt van de primaire winkelroute. De transformatie naar woningbouw is hier zichtbaar. Het is nu voetgangersgebied, maar dit zou op termijn getransformeerd kunnen worden naar een straat waar ook het fietsverkeer mogelijk wordt als onderdeel van de route Centraal Station naar Giethoorn.

Winkelstructuur Steenwijk

We blijven overigens ook kansen zien in retail, m.n. in combinatie met het toeristisch potentieel van de stad en het nationaal park. Zoals bekend komen er naar het gebied veel toeristen die we willen verleiden ook een bezoek te brengen aan de stad. In dit verband wordt verkend in hoeverre we een outlet binnen de wallen (ook wel Asian Street genoemd) kunnen realiseren. Winkels in het hoge segment, m.n. gericht op de Aziatische doelgroep die het gebied bezoekt.

Tevens is onlangs een subsidieregeling van kracht geworden voor de branches retail, leisure en horeca in de binnenstad van Steenwijk. Deze voor de binnenstad belangrijke economische branches staan als gevolg van de coronacrisis onder druk. Retail, leisure en horeca zijn juist sectoren die voor de binnenstad van Steenwijk met een recreatief winkelprofiel belangrijk zijn. Een sterk

recreatief winkelfprofiel zorgt voorbezoekers, beleving en bestedingen in de binnenstad. Met een gerichte subsidie in de bouwkundige aanpassingen worden deze bedrijfspanden in deze branches hersteld en vernieuwd. De stad en de panden blijven aantrekkelijk en eigenaren worden gestimuleerd om te investeren.

4.3 *Uitbreiding en verplaatsing supermarkten Gedempte Steenwijkerdiep*

De aanwezige supermarkten willen verder uitbreiden waardoor de functie van het Gedempte Steenwijkerdiep als centrum voor dagelijkse boodschappen nog verder wordt versterkt. Dit betekent dat het aantal bezoekers dat het gebied bezoekt de komende jaren nog verder zal toenemen. Een centrum voor dagelijkse boodschappen vraagt om goede bereikbaarheid en goede (parkeer)faciliteiten. Opgaven zijn o.a:

- Verkeerscirculatie
- Laden en lossen
- Verkeersveiligheid
- Parkeren
- Kop van het Steenwijkerdiep
- Aansluiting binnenstad
- Verbinding met park Rams Woerthe
- Ruimtelijke kwaliteit (inrichting openbaar gebied)
- Kwaliteit gebouwen
- Duurzaamheid / klimaat
- Herkenbaarheid / identiteit

We staan voor een grote ruimtelijke kwaliteitsopgave. Na de contractvorming met de marktpartijen maken we ons op voor een flinke kwaliteitsimpuls voor dit gebied, als entree naar de stad. En dat is nodig ook. Jarelang is dit gebied in afwachting van de verplaatsing en uitbreiding van de supermarkten verpauperd geraakt. Het maakt als supermarktgebied, waarbij gemakkelijk geparkeerd kan worden, integraal onderdeel uit van het centrum van Steenwijk. Het openbaar gebied dient aantrekkelijk te worden ingericht, met aandacht voor groen en klimaatadaptatie. Voorkomen moet worden dat de supermarkten ‘dozen’ worden, daarom is het voornemen om ook in de kwaliteit van de gevels te investeren. De aan de achterkant van de supermarkten gelegen Gedempte Turfhaven, ondervindt wateroverlast bij heftige zomerse neerslag. De kans is groot dat de aanliggende winkelpanden waterschade kunnen oplopen. Om dit op te lossen kan er een regenwaterleiding worden aangelegd die afwatert op de vijver in park Rams Woerthe.

5 Financieel overzicht

Deze strategische investeringsagenda wordt gefaseerd uitgevoerd. Voor een aantal projecten is nog geen budget beschikbaar, m.n. de latere fasen. De latere fasen zullen afzonderlijk ter besluitvorming worden voorgelegd aan college en raad, voorzien van een dekkingsplan. Dat betekent dat de financiële middelen niet nu in totaal beschikbaar gesteld hoeven te worden. Uitvoering van de projecten en ambities is mede afhankelijk van de fase waarin het zich bevindt. Onderstaand wordt ingegaan op fase 1.

De eerste fase richt zich op de herontwikkeling van het Gedempte Steenwijkerdiep. Dit deelgebied komt, zoals uit deze agenda blijkt, binnenkort tot ontwikkeling. Met deze investeringsagenda wordt een kwaliteitsimpuls aan dit gebied gegeven, door het iconisch investeren in de entree vanaf het water. De gemeentelijke middelen zijn in de programmabegroting opgenomen, maar dienen nog vrijgegeven te worden door de gemeenteraad.

Fase 1: Entree Steenwijkerdiep			
	Totaal	Gemeente	provincie
Kwaliteitsimpuls "Kop" Steenwijkerdiep	990.000	495.000	495.000
Herinrichting Balkengat	150.000	75.000	75.000
	1.140.000	570.000	570.000

Deze eerste fase is het meest concreet en zal in deze bestuursperiode nog op worden ingezet. De gemeentelijke middelen zijn hiervoor beschikbaar gesteld.